

Läraryrskommittens synpunkter angående utvärdering av Checksystem på musikundervisning i Lunds kommun.

Dessa synpunkter vill Läraryrskommitteten i Lund lyfta till beslutshavare för utredning av det införda Musikcheckssystemet. Läraryrskommitteten organiserar musiklejare i den frivilliga musikundervisningen i hela Lunds kommun.

Musikcheckssystemet har stadens politiker beslutat att införa för att utveckla valfriheten till Lunds kommuns musikundervisning. Det bygger dels på att barn och unga får välja det instrument hen vill lära sig. Dels på att kommunen ger ekonomiskt stöd till den ackrediterade aktör som ger musikundervisningen. En orsak till genomförandet var att antalet elever som stod i kön till att få plats på den kommunala Kulturskolan var lika många som antalet aktiva elever. Det konstaterande har verksamheten, dess lärare och föräldrar till köande elever påpekat länge. Tyvärr har kommunen tidigare inte velat hörsamma önsningar om utökning av budgeten. Med denna budgetutökning på 5 miljoner för 2019 och 7 miljoner för 2020 har kommunen anställt fler musiklejare och fler barn får möjlighet att lära sig ett instrument på sin fritid. Detta är positivt ur flera synvinklar.

Lärarens pedagogiska professionalitet och barns bästa.

Vi i Läraryrskommitteten riktar stark kritik mot att politiker har tagit beslut om *hur* undervisningen ska bedrivas. Systemets villkor för undervisningsramar har tagit bort lärares egna professionella bedömning över vem som skulle behöva vilken typ av undervisningsform. Vi anser att dessa ramar inte ser till barns bästa i första hand.

Musikcheckundervisningen ska enligt Lunds politiska beslut ske individuellt med lektioner à 20 minuter i veckan, du garanteras 15 gånger per termin inklusive konserttillfälle.

Denna undervisningsram har inte bestämts utifrån vilken undervisning barn i åldrarna 7-8 år lär sig musikinstrument och musikens byggstenar bäst. Ramen har satts för att kommunen ska garantera jämlika förhållanden till barn och unga oavsett aktör. Det ska ur ett kund- och produktionsperspektiv vara logiskt och mätbart. Men kan musikundervisningen vara logisk i ett liknande system? Vem ser till barnet som trivs och lär sig av att vara i grupp med fler barn? På vilket sätt lär sig barn samspel i denna modell? Frågorna är ju irrelevanta såsom ramen ser ut. När vi har repetitioner med många elever för att sätta ihop konserter och föreställningar likställs det som en lektion. Det går inte att jämföra med vad som ges på en lektion: Mötet med andra elever, med andra instrument och andra ämnen som bild, dans och scenkonst, se hur andra speglar sig i läraren, möta andra lärare och få längre tid tillsammans.

Läraryrskommitteten vill inte reglera mer av den tid med musik vi har och skapar med eleverna. Läraryrskommitteten i Lund vill visa hur systemet som består av ologiska mätinstrument inte gagnar musikundervisningen i sin helhet och inte alla våra barn och unga. Läraryrskommitteten vill se en musikundervisning som bygger på evidensbaserad forskning kring barns lärande. Där lärare är med och tar fram *hur* musikundervisningen ska se ut. Läraryrskommitteten vill dessutom poängtera att barnkonventionen sedan januari 2020 är svensk lag. Vi anser att kommunen ska följa konventionens paragraf 3: vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Arbetsvillkor och löneförhållanden.

I dagsläget behöver privata aktörer som har ackreditering i Lunds kommun inte sluta kollektivavtal med fackliga organisationer. I likhet med många kommunala upphandlingar behövs enbart anställningskontrakt på kollektivavtalsliknande grunder.

Vad betyder det för musiklärare som är anställda hos en privat aktör? Lärarförbundet ser att tjänster hos en del privata aktörer bygger på timanställningar där den anställde får lön för undervisningstiden och eventuellt cirka en timmes planeringstid. Blir du sjuk får du ställa in dina lektioner utan lön eller flytta till en annan dag när du är frisk. Är det höstlov i grundskolan har du en veckas mindre arbete den månaden. Utöver de 15 stycken undervisningstillfällen på en termin har du inte arbete.

Undervisningstiden inom lärarnas kollektivavtal, ferietjänst enligt bilaga M, är inte reglerat men ligger inom Kulturskolans verksamhet kring 20 timmar i veckan, dvs. 4 timmar på en dag. Mer än så rekommenderas inte och ett arbete i verksamheten kräver mer än att bedriva undervisning. Planeringstid, fortbildning, utvecklingsdagar, samarbetstid, mötestid på arbetsplatsen är några exempel på vad som sker utöver. I grundskolan har en lärare undervisning på ca 17-18 timmar i veckan. Med en timanställning med upplägget undervisningstid plus 1 timmes planeringstid kommer du få svårt att få ihop en heltids tjänstgöringsgrad. Det krävs att du har en annan anställning vid sidan av eller alternativt att du lever med låg lön. Lärarförbundet ser denna konkurrens på olika villkor som en öppning till ojusta anställningsförhållanden med risk för lönedumpning för gruppen musiklärare.

I anslutning till detta vill vi visa på utvecklingen i vår grannkommun Staffanstorps som har haft kulturcheckssystem i sex år. Den kommunala ledningen var på väg att hösten 2019 helt ta bort den kommunala Kulturskolan. Lärarförbundet vill inte tillbaka till den tid då musiklärare är lågavlönade medborgare. Yrket kräver lång utbildning och har hög profession som skapar stort värde för barn och unga i vår kommun. Det ska värdesättas och rättmätigt gå tillbaka till lärarna.

Musiklärare ska kunna ha trygga anställningsvillkor oavsett privat eller kommunal aktör. Det bygger dock på att arbetsgivaren sluter kollektivavtal. Det bör i högre grad vara möjligt när de privata aktörerna nu får kommunala skattemedel. För att skapa trygga arbetsvillkor för alla anställda musiklärare i kommunen anser vi att Lunds kommun ska verka för att privata aktörer ska sluta avtal med lärarnas fackliga organisationer.

Kvalitet kontra kvantitet.

Med anställningsvillkor som bygger på snabba kundvalsbeslut har detta system en inbyggd osäkerhet för alla anställda. I förlängningen ser vi att detta kan skada den verksamhet som kommunen på egen hand bedriver. En faktor till kvalitet är kontinuitet som föds ur bra arbetsmiljö med trygga anställningsvillkor. Det skapar lust för att vara kvar i verksamheten där du som är anställd vill vara kvar på din arbetsplats över tid och värna om densamma.

Med Musikchecken har Lunds kommun anställt flertalet nya musiklärare till kommunens egen Kulturskola på visstid för att täcka behovet av undervisning för elever födda 2011-2012. Samtidigt undervisar Kulturskolans tillsvidareanställda befintliga som nya elever födda före år 2011. Framför oss står vi musiklärare inför komplicerade arbetsförhållanden där två skilda system skapar skilda arbetsförhållanden. Om du har en deltidstjänst på tillsvidareform i botten ger kommunen dig enbart visstid för utökning, din tillsvidaretjänst blir aldrig utökad. Den lärare som under lång tid har visstidsanställningar kan på grund av att en termins tillflöden inte stod sig över tid, kommer i högre grad se anställningen som tillfällig och vara öppen för andra mer fasta och trygga anställningsvillkor.

Med musikcheck finns inget vänteläge. Så fort en elev anmäler sig ska verksamheten stå beredd. Musiklärare med musikcheckselever förväntas inte ha något viloläge i arbete med ditt arbetstidsschema. Detta är enorm stress för den enskilde läraren att närsomhelst ta in en till elev på sitt schema och hitta en tid när denne kan ha lektion. Blir du av med en elev måste du vara beredd på minskad tjänstgöringsgrad eller ett håligt schema. Har du en sund köbildning är det här lättare att hantera för alla parter.

Musikchecken har under året varit till för de barn som är födda 2011-2012. För de visstidsanställda lärare som enbart arbetar med musikcheck inom kommunens egen Kulturskola har detta skapat en försvårad arbetsmiljö även gällande arbetstid. 7-8-åringar har svårt att ta sig till Kulturskolan på egen hand vilket kräver att föräldrar följer med sitt barn. Detta har ofta lett till en förskjuten starttid av undervisningstiden. Med blandade elevkullar kan äldre elever som tar sig till och från Kulturskolan på egen hand ha tidiga lektionstider. Det gör det lättare att få ihop ett schema som både gynnar elever och lärare. Kan du inte få elever som kan ha lektionstid före klockan 16.00 och ska fylla 12 stycken 20-minuterslektioner på en dag, kommer du att tidigast sluta klockan 20.00 utan rast. Hur många 7-åringar orkar efter en hel dags skola ha undervisning efter kl 19.00?

Kulturskolans lokaler på Lindebergsgata har i och med utökningen detta år fyllts på med än fler undervisningstillfällen och nya lokaler i Gårdshuset och i Dalby har tillkommit. Men lokalförsörjningen är svår. Kulturskolan har en arbetsplats där många lärare byter undervisningsrum från dag till dag, där lärare inte har tillgång till eget förberedelserum och bedriver undervisning i för trånga utrymmen. I höstas påbörjade förvaltningen ett arbete med nya lokaler i gamla Orgelfabriken då Gårdshuset lokaler inte är lämpliga att fortsätta i och inte kan möjliggöra fler undervisningstillfällen. Lärarförbundet kräver att dessa finns på plats i god tid före verksamhetens start i höst och att kommunen gör allt för att tillgodose en bra arbetsmiljö för sina anställda.

Den frivilliga musikundervisning bygger till stor del på att skapa en relationsbaserad undervisning där elevens trygghet med lärare ger resultat i form av en levande överföring av musikkunskap. En faktor till att elever slutar på sitt ämne/instrument på Kulturskolan är byten av lärare, något som kan bli ett resultat av otrygga anställningsvillkor och dålig arbetsmiljö. Vi anser därmed att musikcheckssystemet såsom det är utformat i Lund har flertalet inbyggda mekanismer med otrygga anställningsvillkor som påverkar lärares lust att stanna kvar på arbetsplatsen. Detta i samband med sena lektionstider och trånga lektionssalar kan även påverka att elever i verksamheten slutar i högre grad.

En musiktradition med levande orkestrar och mångfald på instrument.

Kulturrådets statistik över antalet kurser i olika estetiska ämnen på Kulturskolor runt om i landet visade att Kulturskolan i Lund tillsammans med Norrköping ligger i topp med 12 stycken. Det visar på bredden av vad Kulturskolan Lund ger. Under samma månad stod två elever från Kulturskolan Lund bland de fyra finalister till Polstjärnepriset, en av dem tog hem vinsten. Det visar på den gedigna kvalitet som ges på Kulturskolan Lund.

I dagsläget undrar vi lärare över den fördelning på instrument som elever valt och vilka följder det kan få. När instrument som piano, violin och gitarr får flertalet intresserade elever står andra instrument bland musikcheckens årskullar utan eller med få elever. Vad får det för betydelse för Kulturskolans verksamhet i framtiden om denna fördelning håller i sig? Lund har länge haft en rik musiktradition med ett orkesterbygge som finns i få kommuner i Sverige, Kulturskolan har varit ledande i skapandet av levande orkestrar med full besättning. När en del instrument inte får elever

riskerar orkestrarna att få snedfördelade orkestrar vilket påverkar orkestermaterial och därmed vilken kunskap som vi lärare kan ge till våra elever. Risken är att systemet helt har dragit undan mattan för den otroliga orkestertrappa lärare genom Lunds Kulturskolas historia har skapat.

Läraryrket anser:

att musklärare i den frivilliga musikundervisningen ska medverka i undervisningens utformning.

att musikundervisningen bygger på evidensbaserad forskning kring barns lärande.

att den frivilliga musikundervisningen ska se till barnets bästa i Lunds kommun.

att Lunds kommun ska verka för att privata aktörer ska sluta avtal med lärarnas fackliga organisationer.

att Lunds kommun ska tillsvidareanställa musikcheckslärare på kommunens Kulturskola.

att utökade tjänster med musikcheck utökar den befintliga tillsvidareanställningen.

att tillgodose bra arbetsmiljö för alla anställda i god tid till verksamhetens start till hösten.

att Lunds kommun ska värna om mångfalden av instrument på Kulturskolan.

att Lunds kommun ska säkra orkesterverksamhetens fortsättning med full besättning på alla instrument.